

Ἐντι-πατερικὴ ἢ συμμετοχὴ τοῦ πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου
στὴν Ἐθνικὴ Ἐορτὴ τῆς Παπικῆς Ρώμης

«Ὅρος» τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας περὶ τοῦ Λατινικοῦ ψευδοβαπτίσματος * ἐν ἔτει 1755

*«Οἱ ἀπὸ Λατίνων ἐπιστρέφοντες
ἀναντιρρήτως, ἀπαραιτήτως καὶ ἀναγκαίως
πρέπει νὰ βαπτίζωνται»¹
(Ἱεροῦ Ἀθανασίου τοῦ Παρίου)*

ΚΑΤΑ τὸν Ὅσιον Νικόδημον τὸν Ἀγορείτην,
«οἱ Λατίνοι εἶναι παμπάλαιοι αἰρετικοί»².

Οἱ αἰρετικοὶ Παπικοί, ὡς γνωστόν, δὲν ἔχουν βάπτισμα, ἀλλὰ
ράντισμα, τὸ ὁποῖον βεβαίως εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον
Πίστιν καὶ τὴν καθαγιασθεῖσαν πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τὸ ράντισμα τῶν Λατίνων

*«καθ' ἑαυτὸ μὲν, ὡς ἐν τῇ αἰρέσει τελεσθέν, ἦτοι
ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἀνυπόστατον, κατὰ δὲ τὴν
ἐπιστροφὴν τῶν Λατίνων δὲν δύναται νὰ γίνῃ κατ' οἰκο-
νομίαν δεκτόν, ὡς ἀτελές»³.*

Τὴν βάπτισιν τῶν Παπικῶν, μετὰ ἀπὸ μίαν περίοδον διακυμάν-
σεων μεταξύ ἀκριβείας καὶ οἰκονομίας, ἀπεφάσισε καὶ ἐπέβαλε τε-

λικῶς ἢ ἐπὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίλλου Ε΄ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἔτει 1755.

Ὁ «**Όρος**» τῆς Ἁγίας Συνόδου ὑπεγράφη ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως Κυρίλλου, Ἀλεξανδρείας Ματθαίου καὶ Ἱεροσολύμων Παρθενίου, θὰ τὸν ὑπέγραφε δὲ καὶ ὁ Ἀντιοχείας Σίλβεστρος, ἂν δὲν εὐρίσκετο εἰς Ῥωσίαν δι' ἐράνους καὶ δὲν εἶχε καταληφθῆ ὁ θρόνος του ἀπὸ ἓνα σφετεριστὴν κατὰ τὴν ἀπουσίαν του⁴.

Ὁ «**Όρος**» «ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ τελευταία ἐπίσημος περὶ τοῦ ζητήματος ἀπόφασις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας»⁵, καὶ ἐδημοσιεύθη τύποις τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1756 εἰς τὸ ἔργον (μᾶλλον Χριστοφόρου τοῦ Αἰτωλοῦ): «Ραντισμοῦ Σηηλίτευσις» (σελ. ρογ' - ροστ'). Ἀνατύπωσις παρὰ Mansi, τ. 38, στλ. 617-622.

Ἀναδημοσιεύομεν τοῦτον ἐκ τοῦ λίαν διαφωτιστικοῦ καὶ πολυτίμου ἔργου τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Δ. Μεταλληνοῦ: «Ὁμολογῶ ἐν Βάπτισμα...», Ἀθῆναι 1983 (βλ. σελ. 79-81).

* * *

Τὸ κείμενον τοῦ «**Όρου**»

ΠΟΛΛΩΝ ὄντων τῶν μέσων, δι' ὧν τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἀξιούμεθα καὶ τούτων, ὡς εἶπεῖν, κλιμακῆδὸν ἀλληλενδέτων καὶ ἀλληλουχομένων ὄντων, ἅτε δὴ πάντων πρὸς τὸ αὐτὸ τέλος ἀφορώντων, πρῶτόν ἐστι τὸ τοῖς ἱεροῖς Ἀποστόλοις θεοπαράδοτον Βάπτισμα, οἷα δὴ τῶν λοιπῶν τούτου χωρὶς ἀπρακτούντων· «ἐὰν γάρ τις μὴ γεννηθῆ, φησὶν, ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν»· ἔδει καὶ γὰρ ἀναγκαίως, τῆς πρώτης γεννήσεως ἐπὶ τὸν θνητὸν τουτοῖν βίον παραγαγούσης τὸν ἄνθρωπον, γέννησιν ἐτέραν ἐξευρεθῆναι καὶ τρόπον μυστικώτερον, μήτε ἀπὸ

φθορᾶς ἀρχόμενον, μήτε εἰς φθορὰν καταλήγοντα, δι' οὗ γένοιτ' ἂν ἡμῖν δυνατόν μιμήσασθαι τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Τὸ γὰρ ἐν τῇ κολυμβήθρα ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος ἐν τάξει μήτρας λαμβάνεται, καὶ τόκος τῷ τικτομένῳ γίνεται, ἧ φησιν ὁ Χρυσόστομος· τὸ δὲ ἐν τῷ ὕδατι ἐπιφοιτῶν Πνεῦμα ἐν τάξει Θεοῦ τὸ ἔμβρυον διαπλάττοντος· καὶ ὡπερ ἐκεῖνος μετὰ τὴν ἐν τάφῳ κατάθεσιν τριταῖος ἐπὶ τὴν ζωὴν ἀνεφοίτησεν, οὕτως οἱ πιστεύοντες, ἀντὶ τῆς γῆς, τὸ ὕδωρ ὑποδυόμενοι, ἐν τρισὶ καταδύσει τὴν τριήμερον ἑαυτοῖς χάριν τῆς Ἀναστάσεως ἐξεικονίζουσι, ἀγιαζομένου τοῦ ὕδατος τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ παναγίου Πνεύματος, ὡς ἂν τῷ μὲν φαινομένῳ ὕδατι τὸ σῶμα φωτίζοιτο, τῷ δὲ ἀοράτῳ Πνεύματι τὸν ἀγιασμὸν ἢ ψυχὴ λήψαιτο· ὡς γὰρ τὸ ἐν τῷ λέβητι ὕδωρ τῆς τοῦ πυρὸς μεταλαμβάνει θερμότητος, οὕτω τὸ ἐν τῇ κολυμβήθρα ὕδωρ τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Πνεύματος εἰς θεῖαν μεταστοιχειοῦται δύναμιν, καθαίρον μὲν καὶ υἰοθεσίας ἀξιοῦν τοὺς οὕτω βαπτιζομένους, τοὺς δὲ ἄλλως πως τελουμένους, ἀντὶ καθάρσεως καὶ υἰοθεσίας ἀκαθάρτους καὶ σκότους υἰοὺς ἀποφαῖνον.

Ἐπειδὴ τοιγαροῦν πρὸ χρόνων ἤδη τριῶν ζήτημα ἀνεφύη, εἰ τὰ παρὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καὶ θείων Πατέρων καὶ παρὰ τὴν συνήθειαν καὶ διαταγὴν τῆς Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἐπιτελούμενα βαπτίσματα τῶν αἵρετικῶν δεκτά ἐστι, προσερχομένων ἡμῖν, ἡμεῖς, ἅτε θεῖῳ ἐλέει τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἐντραφέντες, καὶ τοῖς κανόσι τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων καὶ θείων Πατέρων ἐπόμενοι, καὶ μίαν μόνην γινώσκοντες τὴν ἡμετέραν ἀγίαν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ταύτης τὰ Μυστήρια, ἐπομένως καὶ τὸ θεῖον Βάπτισμα, ἀποδεχόμενοι, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν αἵρετικῶν, ὅσα μὴ ὡς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῖς ἱεροῖς Ἀποστόλοις διετάξατο καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μέχρι τῆς σήμερον ποιεῖ, ἐπιτελούμενα, ἐφευρέματα ἀνθρώπων διεφθαρμένων ὄντα, ὡς ἀλλόκοτα καὶ τῆς ἀποστολικῆς ὅλης παρα-

δόσεως ἀλλότρια γινώσκοντες, ἀποστρεφόμεθα κοινῇ διαγνώσει. Καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἡμῖν προσερχομένους ὡς ἀνιέρους καὶ ἀβαπτίστους δεχόμεθα, ἐπόμενοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐντειλαμένῳ βαπτίζειν «εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»· τοῖς τε ἱεροῖς καὶ θείοις Ἀποστόλοις, διαταπτομένοις ἐν τρισὶ καταδύσεσι καὶ ἀναδύσεσι τοὺς προσερχομένους βαπτίζειν καὶ ἐν ἐκάστη τῶν καταδύσεων ἐν ὄνομα ἐπιλέγειν τῆς ἁγίας Τριάδος· τῷ τε ἱερῷ καὶ ἰσαποστόλῳ Διονυσίῳ λέγοντι· «τρὶς ἐν κολυμβήθρα ὕδωρ καὶ ἔλαιον ἡγιασμένα ἐχούση τὸν προσερχόμενον παντὸς ἀμφίου γεγυμνωμένον βαπτίζειν, τὴν τρισὴν τῆς θείας μακαριότητος ἐπιβοήσαντα ὑπόστασιν, καὶ εὐθύς τῷ θεουργικωτάτῳ μύρῳ τὸν βαπτισθέντα ἐπισφραγίζειν, καὶ μέτοχον ἀποφαίνειν λοιπὸν τῆς ἱεροτελεστικωτάτης εὐχαριστίας»· τῇ τε Δευτέρᾳ καὶ Πενθέκτῃ ἁγίαις Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, διαταπτομέναις τοὺς μὴ βαπτιζομένους εἰς τρεῖς ἀναδύσεις καὶ καταδύσεις καὶ ἐν ἐκάστη τῶν καταδύσεων μίαν ἐπίκλησιν τῶν θείων ὑποστάσεων μὴ ἐπιβοῶντας, ἀλλ' ἄλλως πως βαπτιζομένους ὡς ἀβαπτίστους προσδέχεσθαι τῇ ὀρθοδοξίᾳ προσιόντας.

Τούτοις τοίνυν τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς διατάγμασιν ἐπόμενοι καὶ ἡμεῖς, τὰ μὲν τῶν αἱρετικῶν βαπτίσματα, ὡς ἀπάδοντα καὶ ἀλλότρια τῆς ἀποστολικῆς θείας διατάξεως καὶ ὕδατα ἀνόνητα, ὡς ὁ ἱερὸς Ἀμβρόσιος καὶ ὁ μέγας φησὶν Ἀθανάσιος, καὶ ἁγιασμὸν μηδένα παρέχοντα τοῖς ταῦτα δεχομένοις, καὶ πρὸς κάθαρσιν ἀμαρτημάτων οὐδὲν ὠφελοῦντα, ἀπόβλητα καὶ ἀποτρόπαια ἡγούμεθα. Τοὺς δ' ἐξ αὐτῶν ἀβαπτίστως βαπτιζομένους ὡς ἀβαπτίστους ἀποδεχόμεθα, προσερχομένους τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει, καὶ ἀκινδύνως αὐτοὺς βαπτίζομεν, κατὰ τοὺς ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας, οἷς ἀραρότως ἐπιστηρίζεται ἡ ἁγία τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀποστολικὴ καὶ καθολικὴ Ἐκκλησία, ἡ κοινὴ μήτηρ πάντων ἡμῶν. Καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ κοινῇ ἡμῶν διαγνώσει καὶ ἀποφάνσει σφραγίζο-

μεν τὸν Ὅρον ἡμῶν τοῦτον, ταῖς ἀποστολικαῖς καὶ συνοδικαῖς διαταγαῖς συνάδοντα, διαβεβαιοῦντες αὐτὸν δι' ἡμετέρων ὑπογραφῶν.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ,αψνε´.

+ Κύριλλος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

+ Ματθαῖος ἐλέω Θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτῆς τῆς Οἰκουμένης.

+ Παρθένιος ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης.

(*) Περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνστασις καὶ Μαρτυρία», ἀριθ. 3/ Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 1986, σελ. 81-83.

1. Παρὰ Θεοδωρήτῳ Μοναχῷ, Μοναχισμὸς καὶ Αἵρεσις, σελ. 263 κ. ἐ., Ἀθήναι 1977.
2. Ἱερὸν Πηδάλιον, σελ. 55, ὑποσημείωσις.
3. Πρωτοπρεσβυτέρου Γ. Δ. Μεταλληνοῦ, «Ὁμολογῶ ἐν Βάπτισμα...», σελ. 46, Ἀθήναι 1983.
4. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 63.
5. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 59.